

Nieuwe landinrichtingswet

De huidige ruilverkavelingswet uit 1954 moet worden vervangen en aangepast aan ruimer en meer gevarieerde doelstellingen voor het landelijke gebied. De belangrijkste wijzigingen zijn de volgende:

- Er is een verruiming van de doelstelling. Landinrichting dient nu niet meer uitsluitend agrarische belangen, maar ook die van natuur en landschap, van infrastructuur, openluchtrecreatie en cultuurhistorie.
- Bij de inrichting van het landelijke gebied zal de afweging van dergelijke belangen, uitmondend in plannen voor ruimtelijke ordening, bijvoorbeeld streekplannen, richtsnoer zijn.
- De rol van het provinciebestuur wordt versterkt en wordt vergelijkbaar met die in het kader van de ruimtelijke ordening.
- Naast de eigenlijke ruilverkaveling is er nu sprake van „herinrichting”. Bij ruilverkaveling van een (overwegend agrarisch) gebied is er besluitvorming bij stemming van eigenaren en pachters. Herinrichting geschiedt na een besluit van Provinciale Staten in overeenstemming met de Rijksoverheid. Deze figuur kan ook worden toegepast op overwegend niet-agrarische gebieden.
- Bij herinrichting is er de mogelijkheid van onteigening van gronden, ten behoeve van het herinrichtingsplan
- Er wordt onderscheid gemaakt tussen een „landinrichtingsprogramma” en een daarop gebaseerd, concreet plan, elk met een eigen procedure.
- Voorts is er sprake van een evaluatie van de te verwachten gevolgen van de voorgenomen maatregelen voor de economische toestand, bijvoorbeeld de werkgelegenheid, de leef- en werkomstandigheden en het milieu in het desbetreffende gebied.

Werking van de landinrichtingswet

De eerst verantwoordelijken zijn de bewindslieden van landbouw. Dit is nog versterkt nu openluchtrecreatie en natuurbehoud bij dit departement zijn ingedeeld.

Daarnaast spelen provinciale en gedeputeerde staten een belangrijke rol. Zij zenden elk jaar voorstellen voor het zogeheten „voorbereidingschema”, waarin nieuwe en reeds lopende landinrichtingsplannen worden aangegeven.

Dit schema wordt dan op voordracht van de Centrale Landinrichtingscommissie (CLC) door de minister vastgesteld.

Wanneer een bepaald gebied voor het eerst in het voorbereidingschema voorkomt, stellen G.S. daarvoor een landinrichtingscommissie in. Deze maakt een voorontwerp voor een landinrichtingsprogramma, na overleg met gemeenten en waterschappen. Ook dit programma wordt

dan weer bekeken door de CLC en tenslotte vastgesteld door provinciale staten. Deze besluiten tegelijkertijd tot ofwel ruilverkaveling (in overwegend agrarische gebieden) ofwel herinrichting.

Hiernaast komen er nog twee vormen van landinrichting, namelijk „aanpassingsinrichting” en „ruilverkaveling bij overeenkomst”. Bij aanpassingsinrichting is het overwegende belang juist niet in de agrarische sector gelegen, maar in de infrastructuur, bijvoorbeeld in verband met de aanleg van een grote weg, een groot recreatieproject e.d.

Bij ruilverkaveling bij overeenkomst kunnen eigenaren bij notariële akte daartoe inschrijven in de openbare registers en daarbij bepaalde delen van deze wet van toepassing verklaren.

De nieuwe wet bevat diverse voorschriften omtrent openbaarheid en rechtsbescherming, onder andere mogelijkheden voor het indienen van bezwaar en beroep. Daardoor worden niet alleen eigenaren, pachters en bijvoorbeeld gemeenten beter beschermd, maar ook de belangen van natuur, milieu en recreatie.

Parlementaire behandeling

De regeringspartijen zijn van mening, dat het wetsontwerp sterk is verbeterd door de mogelijkheid van een vereenvoudigde voorbereiding van landinrichtingsplannen. Toch zijn nog stroomlijnen in de procedure mogelijk. Hiertoe zijn amendementen ingediend.

De VVD heeft voorgesteld jaarlijks 5000 ha extra in uitvoering te nemen als herinrichting met een voornamelijk administratief karakter. Daar bestaat behoefte aan. De kosten zijn hierbij gering.

Daarnaast heeft VVD-woordvoerder Harry Waalkens een amendement ingediend, dat de mogelijkheid opent tot Kroonberoep voor belanghebbenden in geval van onteigening in een herinrichtingsgebied.

Dit amendement is aangenomen.

(Voor nadere informatie: H.P.H. Waalkens, tel. 070-614911, tst. 2349.)

Defensienota Organisatie en Personeel

Het besef dat ons land het zijne moet bijdragen om onze vrijheid en onze democratie te verdedigen en te behouden voor komende generaties wordt minder.

Het feit dat elke beslissing bij defensie direct gerelateerd moet zijn aan de werkelijke operationele waarde van die defensie wordt nogal eens vergeten. Steeds meer dreigt het defensie apparaat te verambtelijken. De VVD heeft daarom erop aangedrongen dat alles getoetst dient te worden aan de werkelijke taken en doelstellingen van de krijgsmacht.

De organisatie van het ministerie van defensie wordt door de VVD als veel te centralistisch gezien. Te veel

bevoegdheden zijn toegeschoven naar het centraal apparaat. Te weinig ruimte wordt gegeven aan de inbreng van de krijgsmachtleden. De VVD heeft hier dan ook een motie over ingediend.

Bij het personele gedeelte van de nota is vooral aangedrongen op gelijkwaardigheid aan het materiële en financiële beleid. Personeel is toch in niet geringe mate bepalend voor de kwaliteit van onze defensie?

Uit de cijfers blijkt niet dat ook maar **iets** van de 2% reële groei naar de personeelsexploitatie gaat. Geen financiële onderbouwing van de personeelsparagraaf, wel ombuigingen, ondercompensatie, RSV-problematiek, meer-kosten materieel bestellingen.

Personeelsbeleid is niet alleen een discussie over arbeidsvoorwaarden, de organisatie en de inzetbaarheid gaat de mensen het meest ter harte. Toch een paar punten:

Om doorzichtiger arbeidsvoorwaarden te creëren wordt onder meer de pakketvergelijking uitgevoerd. Echter dit schept verplichtingen. De VVD zal zich, indien de uitkomst dit aangeeft, sterk maken om deze gehonoreerd te zien.

Verder heeft de VVD gepleit voor financiële ruimte binnen het arbeidsvoorwaardenoverleg van de minister van Binnenlandse Zaken, om tegemoet te komen aan de specifieke positie van het defensie personeel. Ook hierover is samen met het CDA een motie ingediend.

Functioneel leeftijdsontslag, specificiteit, bezoldigingsstructuur, loopbaanbeleid en beoordelingssysteem, alles wordt in de toekomst nog verder uitgewerkt in een totaal beleidsplan wat de staatssecretaris is gevraagd, via een gezamenlijke VVD/CDA motie, medio 1985 in te dienen.

Vacatures zijn een punt van grote zorg. Niet alleen de inzetbaarheid wordt hiermee aangetast, maar de overbelasting van collega's kan niet zo door blijven gaan.

Bij het tot stand komen van een beleid voor dienstplicht naar keuze, dus variabele duur, is aangedrongen op vrijwillig langer of korter dienen. Het gaat niet aan om straks aangewezen te worden om langer of korter te dienen.

Graag had de VVD gezien dat bij het uitbrengen van een defensieplan voor de komende 10 jaar er meer duidelijkheid werd gegeven met betrekking tot de Koninklijke Marechaussee, Bevelstructuur, taken, overgang naar politie, personeelsstructuur etc. Via een motie is de staatssecretaris gevraagd hier medio 1985 een geïntegreerd voorstel over te doen.

Met grote klem is gevraagd naar een beleidsvisie over de Militaire Hospitalen. Wat gaat er gebeuren nu de burgerbedden, één van de redenen van bestaan van deze ziekenhuizen, zo goed als zeker weggehaald zijn?

Grote waardering hebben wij uitgesproken over het voornemen van de Minister de Nationale Reserve uit te breiden. Wel is speciale aandacht gevraagd voor een zo goed mogelijk materiële ondersteuning.

(Voor nadere informatie: mevr. S. van Heemskerck Pillis-Duvekot, tel. 070-614911, tst. 2383.)

Defensienota

Civiele verdediging

De VVD heeft gewezen op het grote belang van de civiele verdediging, niet alleen in tijd van oorlog, maar ook bij rampen in vrede.

Over de civiele verdediging komt binnenkort een nota van de minister van Binnenlandse Zaken. De VVD heeft erop aangedrongen de relatie tussen civiele en militaire verdediging duidelijk te leggen. In de eerste plaats omdat de VVD van oordeel is, dat het defensie-apparaat meer ingezet moet worden voor maatschappelijke functies. Maar ook omdat binnen het kader van de Navo overeenstemming bestaat over de functie, die de civiele verdediging kan vervullen in het veiligheidsbeleid.

Automatisering

Al geruime tijd maakt de VVD zich grote zorgen over de wijze waarop de overheid automatiseert. Recent werd die zorg bevestigd in het jaarverslag van de Algemene Rekenkamer, waarin zeer kritische opmerkingen werden gemaakt over de automatisering bij Defensie.

De VVD heeft gepleit voor het opstellen van adequate doelstellingen en kosten/batenanalyses. Daarbij moet niet geaarzeld worden externe deskundigen aan te trekken en gebruik te maken van de know-how in het bedrijfsleven.

Ook heeft de VVD gewezen op het grote aantal automatiseringsdeskundigen, dat naar het bedrijfsleven wordt weggezogen door een betere salariering.

Voorlichting

Het voorlichtingsbeleid is tot nu toe voornamelijk verdedigend geweest, in reactie op signalen uit de samenleving. De VVD heeft aangedrongen op een veel actiever voorlichtingsbeleid. Het veiligheids- en defensiebeleid is van groot belang en de kennis over deze zaken bij de bevolking is zeer gering. Het gaat ons hierbij om feitelijke informatie en om uitleg van het regeringsbeleid.

Vanzelfsprekend dient dat objectief te gebeuren. Daarmee wijst de VVD propaganda af.

In dit verband bekritiseerde zij ook het zogenaamde „vredesonderwijs", dat in de vorm van indoctrinatie op de scholen afkomt. Vanzelfsprekend moet ook op de scholen gesproken worden over vrede en veiligheid, maar wel op objectieve manier. Tenslotte heeft de VVD gevraagd de interne voorlichting zo in te richten, dat het personeel zowel informatie krijgt over het algemene defensiebeleid als informatie over het eigen krijgsmachtdeel en het eigen onderdeel.

(Voor nadere informatie: H.F. Dijkstal, tel. 070-614911, tst. 2292.)

Kankerbestrijding

Tijdens een debat over kankerbestrijding bepleitte de VVD versnelde invoering van een sluitend netwerk van integrale kankercentra, met van daaruit gespecialiseerde consulentenschappen naar de ziekenhuizen in de omgeving, opdat iedere patiënt overal in Nederland optimaal behandeld kan worden. Waar de consulentenschappen nog niet van de grond zijn gekomen, dient de overheid met extra maatregelen een voorwaardenscheppende en stimulerende rol te spelen.

Het voornemen van staatssecretaris Van der Reijden om te komen tot een gedragscode met betrekking tot de voorlichting over kankeronderzoek, is wel sympathiek, maar volgens de VVD niet uitvoerbaar. Onderzoeksresultaten moeten, ook internationaal, openbaar blijven.

Publicaties in de media over een „doorbraak" in het onderzoek geschieden vaak met volkomen integere bedoelingen. Het is nauwelijks te voorkomen, dat soms blijkt dat een „doorbraak" geen of slechts op lange termijn uitzicht

biedt op verbeterde resultaten. Een echte gedragscode zal er dus niet komen.

Kankerregistratie

Ten behoeve van de epidemiologie is een goede registratie van kanker heel belangrijk. Daarbij gelden twee voorwaarden: ten eerste moet die worden ingepast in de bestaande ziekenhuisregistratiesystemen om onnodige rompslomp te vermijden. Ten tweede moet voor invoering een goede organisatorische voorbereiding plaats vinden inclusief waarborgen voor de privacy van de patiënt.

Optimale pijnbestrijding moet bereikbaar zijn voor iedere kankerpatiënt die daarom vraagt. Wanneer de behandelend arts op grond van eigen ethische opvattingen bezwaren heeft tegen steeds hogere doses pijnbestrijders, omdat die als neveneffect mogelijk een sneller stervenproces zouden kunnen veroorzaken, moet de patiënt in contact worden gebracht met een andere arts, aldus de VVD-woordvoester. Dit kan door middel van een beroepscode worden bereikt. De staatssecretaris zegde toe te bevorderen, dat zo'n beroepscode nog dit jaar tot stand komt.

De VVD sprak zich uit voor het afbouwen van de bevolkingsonderzoeken inzake baarmoederhalskanker. Het maken van zogenaamde uitstrijkjes is immers bij de huisartsen in goede handen gebleken. De staatssecretaris was het hiermee eens.

(Voor nadere informatie: mevr. E. Terpstra, tel. 070-614911, tst. 2118.)

Eerste Kamer Beleidsdebat Justitie

Tijdens het beleidsdebat in de Eerste Kamer naar aanleiding van de Justitie-begroting ging de VVD in het bijzonder in op het huidige niveau van rechtshandhaving. Al te vaak wordt de laatste tijd de bevolking opgeschrikt door berichten en incidenten, welke twijfel oproepen of nog een voldoende niveau wordt verwezenlijkt. Een psychologische factor doet zich gevoelen; mensen gaan twijfelen hoe serieus men de rechtshandhaving nog kan nemen, wanneer men bij voorbeeld leest dat ontsnapte gevangenen werden opgepakt maar vervolgens weer vrijgelaten, omdat in het huis van bewaring geen plaats meer voor hen beschikbaar was.

De handhaving van het recht in de samenleving is van grote betekenis. Het zal noodzakelijk zijn een zodanig peil van normhandhaving te verzekeren, dat normafwijkend gedrag inderdaad nog als normafwijkend wordt ervaren en dat normconform gedrag niet wordt meegezogen. Rechtsge gelijkheid komt onder druk, in het bijzonder waar het betreft het optreden van groepen. Burgers krijgen soms de indruk, dat individuele normovertreding op andere wijze wordt bejegend dan groepsgedrag, bijvoorbeeld in gevallen van vandalisme. Van dergelijke aard zijn gevallen waarin de executie van civiele vonnissen achterwege blijft omdat groepen aan een dergelijke executie een verstoring van de openbare orde in het vooruitzicht stellen. Dat kan leiden tot eigenrichting.

Ook gaan nieuwe verschijnselen optreden als burgerwachten die de politie gaan assisteren bij het voorkomen van vermogenscriminaliteit.

Voor de beleidsinspanningen van de bewindslieden heeft de VVD veel waardering. De realiteit van de rechtshandhaving is veelal veel beter dan de burger meent. Gestreefd dient te worden naar een duidelijk beleid, dat de burgers vertrouwen geeft in de justitie. Ook zal het nodig zijn nauwkeurig aan te geven welk niveau van rechtshandhaving

wordt nagestreefd. Een kwantificering daarvan zou een goed beleidsinstrument vormen.

Tegelijk zal nauwgezet de hand moeten worden gehouden aan rechtswaarborgen van de burger, zoals deze met name in de grondrechten zijn vastgelegd. Daarbij kunnen verschillende belangen met elkaar in botsing komen. Zo bij voorbeeld de grondwettelijke plicht dat opsporingsambtenaren zich bij een huiszoeking legitimeren; dat kan bij een heroïne-opsporing aan verdachten net de gelegenheid geven zich van de waar te ontdoen.

De huidige overbelasting van het justitiële apparaat maakt het noodzakelijk zich te gaan bezinnen op mogelijkheden sommige overtredingen niet meer strafrechtelijk maar administratief-rechtelijk te gaan afdoen. Daarover beraadt zich thans een Commissie Vereenvoudigde Afdoening Lichte Verkeersovertredingen. De richting van dit beleid is juist; wel dient bedacht te worden, dat dit tot principiële koerswijzigingen kan leiden, waarbij de grondwettelijke opdracht van strafrechtspraak aan de rechterlijke macht in het geding is.

Ook op verschillende terreinen van het privaatrecht werden door de VVD verschillende onderwerpen aan de orde gesteld. Onder meer de invoering van het nieuw burgerlijk wetboek en de reeds langslappende kwestie van de deurwaarderswet.

Bij de beantwoording door Minister Korthals Altes en Staatssecretaris Korte-Van Hemel bleek een grote mate van overeenstemming tussen fractie en bewindslieden.

(Voor nadere informatie: Mr. M.C.B. Burkens, tel. 03434-53579.)

PTT spreading

Het voornemen van de Regering om de PTT-top niet mee te laten verhuizen naar Groningen kwam als een donderslag bij heldere hemel. Begrijpelijkerwijs reageerde het Noorden furieus.

Omdat de VVD-fractie in haar eerste commentaren vooral de nadruk legde op het feit, dat Staatssecretaris Scherpenhuizen er toch heel wat had weten uit te slepen bij het Kabinet (zoals bekend wilde Minister Ruding de spreading helemaal stopzetten), werd bij sommigen ten onrechte de indruk gevestigd, dat de VVD zich verder accoord kon verklaren met dit kabinetsbesluit.

Dat werd in een later persbericht voor zover nodig rechtgezet.

In het debat kwamen VVD en CDA met een motie De Beer, waarin de Regering werd gevraagd om:

- A. de spreading van de centrale directie van de PTT volledig door te laten gaan, dat wil zeggen met 3000 arbeidsplaatsen en inclusief de directieraad;
- B. daarvoor 250 miljoen uit te trekken en
- C. op die basis het overleg met het Noorden voort te zetten.

Woordvoerder De Beer stelde voorop, dat het hier om méér ging dan om de spreading zelf: hier was de geloofwaardigheid van de politiek in het geding. Hij constateerde een vertrouwensbreuk tussen Kabinet en de Noordelijke provincies, na alle uitdrukkelijk gedane beloftes. Overigens wilde de VVD zich niet uitsluitend op het standpunt „beloofd is beloofd" stellen. De werkloosheidssituatie in Den Haag is de laatste tijd verslechterd, maar helaas in Groningen nog meer. Er blijft nog steeds een groot verschil. Het werkloosheidspercentage in Den Haag bedraagt 15%, in Groningen 27%. Uit dien

hoofde is er geen aanleiding om de spreiding stop te zetten. Het zou ook van slecht personeelsbeleid getuigen, indien de kleine man zou moeten verhuizen en de directeuren zouden kunnen blijven. Dan zou ook de positie van de bijna 800 man, die al in Groningen zitten, onmogelijk worden.

Over de kosten van de spreidingsoperatie werd eveneens zwaar gedebatteerd. De „gruwelsprookje” van de 1,6 miljard gulden was inmiddels door het Kabinet reeds ontkracht.

De Kamer rekende de Regering voor, dat de hele spreiding voor 250 miljoen (zonder gebouwen) mogelijk moest zijn.

Uiteindelijk gaf premier Lubbers, die op speciaal verzoek van de VVD bij het debat was, toe dat herziening van de berekeningen nuttig kon zijn. Veel verder wilde hij echter niet gaan. Het debat kreeg daardoor nog een vinnig einde, omdat zowel VVD als CDA de uitdrukkelijke eis stelden, dat het Kabinet zich de volgende dag (vrijdag) over de motie moest uitspreken.

Die toezegging werd uiteindelijk gedaan.

Bij het ter perse gaan van dit nummer was nog niet bekend hoe de uitslag was.

(Voor nadere informatie: L.M. de Beer, tel. 070-614911, tst. 2405.)